

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Catalogación Descritiva de Documentos Especiais	Código	710G02019	
Titulación	Grao en Información e Documentación			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Fernandez Travieso, Carlota	Correo electrónico	carlota.ftravieso@udc.es	
Profesorado	Fernandez Travieso, Carlota	Correo electrónico	carlota.ftravieso@udc.es	
Web	http://pdi.udc.es/es/File/Pdi/4S46G			
Descrición xeral	Introdución ó concepto de materiais especiais e o seu papel nas bibliotecas, así como ás normas e fontes para a catalogación descritiva dos mesmos. Aplicación de normas descritivas e emprego de fontes para a catalogación de documentos especiais			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecemento da natureza da información e dos documentos, dos seus diversos modos de produción e do seu ciclo de xestión, dos aspectos legais e éticos do seu uso e transferencia, e das fontes principais de información en calquera soporte, e ao longo do tempo.
A3	Coñecemento, comprensión e aplicación dos principios teóricos e metodolóxicos, e das técnicas para a creación e autentificación, reunión, selección, organización, representación, preservación, recuperación, acceso, difusión e intercambio, e avaliación da información e dos recursos informáticos.
A5	Coñecemento e aplicación das tecnoloxías da información que se emprega nas unidades e servizos de información e nos procesos e transferencia da información.
B1	Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoitan encontrarse a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algún aspecto que implica coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que os estudantes desenvolverán aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender os estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Capacidade de análise e de síntese aplicada á xestión e organización da información
B7	Capacidade da xestión da información relevante
B8	Capacidade de uso e adaptación de diversas técnicas de comunicación oral e escrita cos usuarios da información
B9	Habilidades no uso de software xerérico
C1	Expresarse correctamente tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C2	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C5	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas a os que deben de enfrontarse
C6	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida
C7	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C8	Aprender a aprender

C9	Resolver problemas de forma efectiva
C10	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo
C11	Traballar de xeito autónomo con iniciativa
C12	Traballar de xeito colaborativo
C13	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
C14	Comunicarse de xeito efectivo nun contorno de traballo
C15	Capacidade de organización e planificación do traballo propio
C16	Capacidade de integración en equipos multidisciplinares
C18	Capacidade para a adaptación a cambios no contorno

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer a tipoloxía, características, e terminoloxía dos materiais especiais e o interese informativo, documental e patrimonial dos mesmos.	A1	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8	C2 C5 C6 C7
Coñecer os principios teóricos e metodolóxicos da descrición bibliográfica e da elaboración de rexistros catalográficos dos documentos especiais.	A3	B1 B3 B4 B8	C1 C2 C6 C7 C13
Aprender os principios operativos da catalogación descritiva dos distintos tipos de materiais especiais	A3	B1 B2 B3 B4 B5 B8	C1 C2 C6 C7 C8 C18
Adquirir habilidades para recuperar, tratar e interpretar rexistros bibliográficos de materiais especiais nas principais fontes de información de materiais especiais	A1 A3 A5	B5 B7 B9	C1 C2 C5 C7 C9 C10 C11 C12 C14 C15 C16

Contidos	
Temas	Subtemas
Módulo 1. Os materiais especiais	Tema 1. Concepto e clases. Os materiais especiais nas bibliotecas
Módulo 2. Materiais especiais impresos	Tema 2. Os fondos patrimoniais. Concepto e estrutura formal e material de manuscritos e impresos Tema 3. Catalogación de manuscritos e impresos antigos

Módulo 3. O material cartográfico	Tema 4. Tipoloxía e fontes para a catalogación do material cartográfico Tema 5. Catalogación de mapas
Módulo 4. Gravacións sonoras	Tema 6. Tipoloxía do material e catalogación
Módulo 5. Materiais gráficos	Tema 7. Tipoloxía do material e catalogación
Módulo 6. Materiais audiovisuais	Tema 8. Tipoloxía do material e catalogación de videograbacións

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	B1 B2 B6 B7	2	40	42
Sesión maxistral	A1 A3 A5 B9 C18	21	0	21
Portafolios do alumno	A1 A5 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 C16 C12 C11 C10 C9 C8 C7 C6 C5 C2 C1	10	32	42
Presentación oral	B6 B7 B8 C1 C10 C13 C14	7	0	7
Traballos tutelados	A1 A3 B2 B3 B5 C1 C5 C12 C14 C15	4	30	34
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Método de avaliación escrita dos coñecementos e habilidades adquiridos polo alumnado, puidendo combinar distintos tipos de preguntas.
Sesión maxistral	Exposición oral dos contidos básicos da materia, elaborados e expostos pola docente, que pode apoiarse en medios audiovisuais.
Portafolios do alumno	Carpeta que reúne virtualmente (a través da plataforma moodle) os traballos dos alumnos: resumos, recensións críticas, traballos nos que demostran a capacidade de aplicación dos coñecementos adquiridos nas sesións maxistrais (maioritariamente en relación cos problemas de catalogación documentos especiais), conclusións de procuras de información utilizando as TIC por parte do grupo, correccións, recensións de visitas a centros de documentación que custodian documentos especiais...
Presentación oral	Ao longo das aulas procurarase a interacción entre o alumnado e profesorado de xeito ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica. Os alumnos terán que falar de/expoñer os traballos que se incluírán no portafolios.
Traballos tutelados	Realización por parte do alumnado, de traballos autónomos, relacionados coa materia, baixo a vixilancia e seguemento da profesora.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva Traballos tutelados Portafolios do alumno	As titorías da materia permitirán ao alumnado resolver dúbidas sobre os contidos, a forma de preparar o exame, traballos tutelados, traballos do portafolios e calquera outra actividade orientada ao longo do curso. Con carácter xeral, e en todas as metodoloxías aplicadas, se empregarán as titorías presenciais, o correo electrónico e a plataforma Moodle da UDC.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	B1 B2 B6 B7	Realizárase un exame final teórico-práctico sobre os contidos vistos nas sesións maxistras e nas interactivas. Consistirá en un conxunto de preguntas de resposta libre e breve.	40
Traballos tutelados	A1 A3 B2 B3 B5 C1 C5 C12 C14 C15	As instrucións precisas serán proporcionadas pola docente ao comezo do curso. Con carácter xeral, valorarase a adecuación do traballo presentado ao tema proposto, o contido, a coherencia da súa estrutura, a redacción e a presentación entre outros criterios que poderán engadirse no momento de presentar a actividade aos alumnos. Poderá solicitarse a súa exposición na aula. Non serán avaliados os traballos presentados fóra de prazo.	30
Portafolios do alumno	A1 A5 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 C16 C12 C11 C10 C9 C8 C7 C6 C5 C2 C1	Valorarase adecuación do portafolios presentado aos temas propostos para cada actividade, o contido, as achegas por parte dos alumnos, a coherencia da súa estrutura, a redacción e presentación. Poderán especificarse outros criterios de avaliación particulares no momento da presentación das actividades aos alumnos. Non se avaliarán actividades presentadas fora de prazo, con faltas de ortografía ou que incumpran as indicacións prescritas para a súa elaboración.	20
Presentación oral	B6 B7 B8 C1 C10 C13 C14	Terase en conta a participación nas aulas expoñendo o traballo propio e realizando achegas de interese sobre os temas propostos pola profesora ou plantexando dúbidas de forma constructiva.	10

Observacións avaliación

PRIMEIRA OPORTUNIDADE

Para aprobar a materia é preciso obter unha nota media de 5 sobre 10 que se calculará atendendo ás porcentaxes sinaladas para cada metodoloxía no apartado de avaliación. Será imprescindible obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba obxectiva, de non ser así a nota global da materia non será superior a un 4,9. Cada un dos traballos do portafolios cualificaranse cunha nota sobre 10 e farán media aritmética entre elas. De ser entregados fora de prazo ou copiados os traballos serán considerados como non presentados e serán cualificados cun 0. Este será tamén o caso dos traballos tutelados non consensuados coa profesora no prazo que se establecerase.

SEGUNDA OPORTUNIDADE:

Poderán presentarse á segunda oportunidade unicamente os estudantes que non superen a materia na primeira oportunidade. Respetaranse as mesmas condicións e porcentaxes da primeira oportunidade. Gardaranse as notas relacionadas coas diferentes metodoloxías mencionadas no apartado de avaliación que resultasen aprobadas, polo que os alumnos poderán recuperarán só a parte/partes que teñan suspensas. Será obrigatorio comunicar á profesora cómo se abordará a avaliación nesta segunda oportunidade. Será obrigatorio presentar o traballo tutelado e portafolios como mínimo 15 días antes da data fixada para a proba obxectiva. Para presentarse ao exame é requisito imprescindible ter presentado previamente o traballo tutelado e portafolios.

ALUMNOS CON ADICACIÓN A TEMPO PARCIAL OU DISPENSA ACADÉMICA DE ASISTENCIAS ÁS AULAS LEGALMENTE RECOÑECIDA:

Terán que acordar unha titoría nas dúas primeiras semanas de clase co fin de establecer un plan de traballo axeitado. Terán que decidir se se acollen aos prazos de presentación de traballos que serán comunicados ao longo do curso a través de plataforma Moodle ou se realizan unha entrega final de todos os traballos conxuntamente como mínimo 15 días antes da proba obxectiva á que desexan presentarse. Poderán ser dispensados da participación nas aulas (o 10% de "presentación oral"), tendo neste caso a proba obxectiva o valor do 50%.

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - CG46 Information et documentation Groupe AFNOR CG46 / CN 46-9 Identification et description / GE6 Ev (2016). Catalogage des monographies anciennes Description bibliographique et données d'exemplaire:Recommandation. - (2001). Documentación cartográfica tratamento, gestión y uso . Huelva : Universidad de Huelva, Servicio de Publicaciones - Grupo de Trabajo Catalogo Colectivo Patrimonio Bibliográfico Consejo de Cooperación Bibliotecaria (2013). Manual de Cartografía. Madrid: Consejo de Cooperación bibliotecaria - Martín Abad, Julián; Becedas González, Margarita; Lilao Franca, Óscar (2008). La descripción de impresos antiguos: análisis y aplicación de la ISBD(A). Madrid: Arco - García Albella, Fernando (1993). Materiales bibliográficos especiales. Gijón: TREA - Fothergill, Richard; Butchart, Ian (1992). Materiales no librarios en las bibliotecas: guía práctica. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez - Díez Carrera, Carmen (1998). Los materiales especiales en las Bibliotecas. Gijón:TREA - Díez Carrera, Carmen (2005). La catalogación de los materiales especiales. Gijón: TREA - Joint Steering Committee for Revision of AACR, American Library Association(ed.) (2004). Reglas de catalogación angloamericanas . Bogotá, D.C. : Rojas Eberhard - (2007). Reglas de catalogación . [Madrid] : Subdirección General de Coordinación Bibliotecaria - (2001). Formato IBERMARC para registros bibliográficos. Madrid: Biblioteca Nacional - (2004). Formato IBERMARC para registros de fondos y localizaciones . Madrid: Biblioteca Nacional - Federación Internacional de Asociaciones de Bibliotecarios y Bibliotecas Sección de Catalogación Com (2007). International Standard Bibliographic Description . München : Saur - Jiménez Pelayo, Jesús, ed. (2001). La documentación cartográfica: tratamiento, gestión y uso. Huelva : Universidad - Martín Abad, Julián (2004). Los libros impresos antiguos. Valladolid : Universidad de Valladolid - Pass, Gregory A. (2003). Descriptive cataloging of ancient, medieval, Renaissance, and early modern manuscripts. Chicago: ACRL - Rodrigo Echalecu, Ana Mª (2006). Curso de catalogación de materiales especiales en formato ISBD e IBERMARC: grabaciones sonoras, vidograbaciones, recursos electrónicos en soporte óptico. Madrid : Estudio de Técnicas Documentales - Triviño Sánchez,Cristina, Brihuega Fronteriz, Begoña: (2000). Fuentes de información cartográfica básicas para una biblioteca con fondos cartográficos. Boletín de la ANABAD, 50, 2 (2000) , pp. 155-174 - Valle Gastaminza, Félix del (1999). Documentación fotográfica. Madrid: Síntesis
<p>Bibliografía complementaria</p>	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Bibliografía e Fontes de Información/710G02014

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Catalogación Formal de Documentos Electrónicos/710G02022

Observacións

Recoméndase tamén aos alumnos que non poidan asistir á aulas regularmente que non conten cun recoñecemento legal da súa situación que acorden unha titoría nas dúas primeiras semanas de clase co fin de establecer un plan de traballo axeitado.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías